

Filiera teoretică - profilul umanist

Filiera tehnologică - profilul servicii

Filiera vocațională - toate profilurile și specializările, cu excepția profilului militar

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Între termenii *profesor* și *profesor de logică* se stabilește un raport de:
 - a. încrucișare
 - b. identitate
 - c. ordonare
 - d. contrarietate
2. Din punct de vedere intensional, termenul *dreptate* este:
 - a. vid, singular, colectiv, vag
 - b. nevid, general, distributiv, precis
 - c. absolut, abstract, pozitiv, simplu
 - d. relativ, concret, negativ, compus
3. Dacă termenului *elev premiant* i se elimină însușirea *premiant*:
 - a. extensiunea crește, dar intensiunea scade
 - b. intensiunea crește, dar extensiunea scade
 - c. intensiunea crește, iar extensiunea crește și ea
 - d. extensiunea crește, iar intensiunea crește și ea
4. Nu există printre elementele care alcătuiesc structura unei clasificări:
 - a. fundamentul clasificării
 - b. criteriul clasificării
 - c. clasele
 - d. elementele clasificării
5. Subiectul logic al propoziției ”*Unele fructe exotice sunt acre*” este:
 - a. *fructe*
 - b. *fructe exotice*
 - c. *unele fructe exotice*
 - d. *acre*
6. Din propoziția particulară afirmativă este falsă, atunci:
 - a. subalterna contradictorie sale este falsă
 - b. contradictoria subcontrarei este adevărată
 - c. supraalterna subcontrarei sale este falsă
 - d. contrara supraalternei sale este adevărată

Inspectoratul Școlar al Județului Constanța

7. Raționamentul ”*Se poate spune că toate contravențiile sunt fapte dăunătoare social, având în vedere că unele contravenții sunt fapte dăunătoare social.*” este:

- a. deducție completă
- b. deducție incompletă
- c. inducție incompletă
- d. inducție completă

8. O regulă de corectitudine a demonstrației stipulează că:

- a. fundamentul demonstrației trebuie să fie alcătuit din propoziții probabile
- b. fundamentul demonstrației trebuie să fie un raționament valid
- c. teza de demonstrat trebuie să fie o propoziție adevărată
- d. fundamentul demonstrației trebuie să fie alcătuit din propoziții adevărate

9. Raționamentul ”*Dacă unii elevi nu sunt încrezători în forțele proprii, se poate spune că unii elevi sunt neîncrezători în forțele proprii*” este un exemplu de:

- a. inducție completă
- b. inducție incompletă
- c. deducție mediată
- d. deducție imediată

10. În cazul unei inducții complete:

- a. concluzia este întotdeauna o propoziție afirmativă
- b. concluzia are un grad de probabilitate mai mic decât cel al premiselor
- c. concluzia spune mai puțin decât spun premisele
- d. concluzia este adevărată, dacă premisele sunt adevărate

20 puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E, astfel încât termenul A este în raport de contradicție cu termenul B; termenul C este intersectat cu termenul B, dar este în opoziție cu termenul A; termenul D este o specie a intersecției dintre termenii B și C; termenul E este intersectat cu termenii B și C, dar se află în raport de opoziție cu termenii A și D.

1. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei patru termeni. **2 puncte**

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D și E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

- a. Unii D sunt B
- b. Unii E nu sunt C
- c. Niciun A nu este E
- d. Toți D sunt C
- e. Niciun C nu este E
- f. Niciun D nu este C
- g. Unii A sunt E
- h. Unii C sunt A

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Toți sportivii sunt persoane sănătoase.*
2. *Unele autovehicule electrice sunt produse tehnice revoluționare.*

Inspectoratul Școlar al Județului Constanța

3. *Nicio intervenție chirurgicală nu este o procedură medicală lipsită de riscuri.*
4. *Unele prăjituri delicioase nu sunt alimente recomandate de nutriționiști.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contradictoria propoziției 1, subcontrara propoziției 2, contrara propoziției 3 și supraalterna propoziției 4. **8 puncte**

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversa obversei contradictoriei propoziției 4, respectiv, obversa subalternei propoziției 3. **6 puncte**

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Dacă toți laureații premiului Nobel pentru literatură sunt scriitori de succes, atunci toți scriitorii de succes sunt laureații premiului Nobel pentru literatură.*

Y: *Unele probleme de matematică nu sunt ușor de rezolvat, dacă unele probleme de matematică sunt greu de rezolvat.*

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: *aeo-1, iai-4*.

a) Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

b) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **6 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid cu premise adevărate, prin care să justificați propoziția *“Niciun silogism valid nu generează concluzii false din premise adevărate”*. **6 puncte**

C. Fie următorul silogism: *“Unele pisici negre sunt foarte îndrăgite de către stăpânii lor, fiind știut că toate animalele de companie sunt foarte îndrăgite de către stăpânii lor, iar unele pisici negre sunt animalele de companie.”*

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

1. Termenul major al silogismului este distribuit în concluzie, dar este nedistribuit în premisă.
2. Termenul mediu al silogismului este distribuit numai în premisa majoră.
3. Termenul major al silogismului este reprezentat de termenul „pisici negre”.
4. Concluzia silogismului este o propoziție particulară afirmativă. **4 puncte**

D. Fie următoarea definiție:

Filosofia este pregătire pentru moarte.

- a. Precizați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
- b. Menționați o regulă de corectitudine a definerii, diferită de regula de la punctul a. și construiți pentru aceasta o definiție care să o încalce, având ca definit termenul „filosofie” **4 puncte**